

Πρεσβεία της Ελλάδος στη Μαδρίτη
Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων

ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΙΣΠΑΝΙΚΟ ΚΛΑΔΟ ΕΝΔΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΩΝ ΕΝΔΥΣΗΣ

Η παρούσα κλαδική μελέτη αφορά τους ακόλουθους κωδικούς της Συνδυασμένης Ονοματολογίας (Combined Nomenclature): HS 61, HS 62, HS 63, HS 64

Μαδρίτη, Ιούνιος 2026

ISO 9001:2008 GEN 30 - 02

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

A. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	3
B. ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΜΠΟΡΙΟ	9
B1. Εξαγωγές	9
B2. Εισαγωγές	12
Γ. ΔΙΜΕΡΕΣ ΕΜΠΟΡΙΟ ΕΛΛΑΔΟΣ - ΙΣΠΑΝΙΑΣ	14
Γ1. Εισαγωγές Ελλάδας από Ισπανία.....	15
Γ2. Εξαγωγές Ελλάδας προς Ισπανία	16
Δ. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΤΑΣΕΙΣ, ΤΡΕΧΟΥΣΕΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΟ 2027	19
Ε. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ, ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	21
ΣΤ. ΠΗΓΕΣ – ΧΡΗΣΙΜΟΙ ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ	23

A. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο τομέας του ενδύματος και των αξεσουάρ ένδυσης έχει βαρύνουσα σημασία για την ισπανική οικονομία και τον κοινωνικό ιστό της χώρας, δεδομένου ότι οι Ισπανοί καταναλωτές αποδίδουν ιδιαίτερη βαρύτητα στα είδη ένδυσης και υπόδησης και ντύνονται τόσο με εγχώριες, όσο και με εισαγόμενες επωνυμίες. Πρόκειται για πολύ δυναμικό τομέα για την απασχόληση και την επιχειρηματικότητα στην Ισπανία, με 19.169 εταιρείες να δραστηριοποιούνται στους κλάδους παραγωγής υφασμάτων, ενδυμάτων και δερμάτινων ειδών (στοιχεία Eurostat, 2023), μειωμένες κατά 3,9% έναντι του 2022. Η αγορά μόδας, η οποία σε γενικές γραμμές ακολουθεί πορεία ανάκαμψης από την εποχή της πανδημίας, συνιστά έναν από τους κύριους μοχλούς ανάπτυξης της ισπανικής οικονομίας. Το 2024, η συνολική συμβολή των επιχειρήσεων του κλάδου μόδας στο ισπανικό ΑΕΠ εκτιμάται ότι ανήλθε σε 2,9%, στο ίδιο ακριβώς επίπεδο με το 2023, σε σύγκριση με 2,8% το 2022, 2,7% το 2021, 2,4% το 2020 και 2,8% τόσο το 2018 όσο και το 2019 αντίστοιχα. Ο κλάδος μόδας συνιστά το 4,2% του συνόλου της ισπανικής βιομηχανίας και το 12,2% της χονδρεμπορικής και λιανεμπορικής διανομής στην Ισπανία. Από πλευράς απασχολουμένων, ο κλάδος αντιπροσωπεύει το 7,1% των εργαζομένων στην ισπανική βιομηχανία και το 16,3% των εργαζομένων στο χονδρεμπόριο και το λιανεμπόριο.

Σύμφωνα με στοιχεία του ισπανικού Παρατηρητηρίου Κλωστοϋφαντουργίας και Μόδας (Observatorio Textil y Moda) έτους 2024, οι επιχειρήσεις του κλάδου μόδας, συμπεριλαμβανομένου του εμπορίου, απασχολούσαν το 3,6% του συνόλου των εργαζομένων στην Ισπανία (έναντι 3,7% το 2023), με τον κλάδο μόδας να συμβάλλει κατά 8,2% στις ισπανικές εξαγωγές αγαθών, όπως και το 2023. Ο αριθμός απασχολουμένων στους κλάδους παραγωγής υφασμάτων, ενδυμάτων, υποδημάτων και δερμάτινων ειδών ανερχόταν σε 125,51 χιλ. άτομα το 2024, μειωμένος κατά 4,5% έναντι του 2023, μετά από τρία συνεχόμενα έτη αύξησης της συνολικής απασχόλησης που ακολούθησαν την περίοδο της πανδημίας. Σύμφωνα με τα ίδια ως άνω κλαδικά στοιχεία έτους 2023, ο συνολικός κύκλος εργασιών της ισπανικής βιομηχανίας μόδας ανήλθε σε 15,705 δισ. ευρώ, μειωμένος κατά 5,5% έναντι των 16,62 δισ. ευρώ του 2022, αυξημένος ωστόσο έναντι των 14,9 δισ. ευρώ του 2019 και των 12,89 δισ. ευρώ του 2020 αντίστοιχα. Η κερδοφορία του τομέα συνέχισε να αυξάνεται, με ακαθάριστο λειτουργικό πλεόνασμα της τάξεως των 1,302 δισ. ευρώ το 2023, το οποίο αποτέλεσε το τρίτο συνεχόμενο έτος με διψήφια ανάπτυξη.

Παράλληλα με τη θετική τάση της κερδοφορίας, η ισπανική βιομηχανία μόδας σημείωσε επίσης αύξηση στα διαδικτυακά της έσοδα το 2024, καθώς στο τέλος του 2024 οι διαδικτυακές πωλήσεις ένδυσης έφτασαν τα 6,028 δισ. ευρώ, καταγράφοντας αύξηση 17% σε σχέση με το 2023 και αντιπροσωπεύοντας το 7,1% του συνολικού ηλεκτρονικού εμπορίου. Από την άλλη, οι ηλεκτρονικές πωλήσεις υποδημάτων κατέγραψαν έσοδα 777 εκατ. ευρώ το 2024, σε σύγκριση με 741 εκατ. ευρώ το 2023.

Ένα μεγάλο μέρος του κύκλου εργασιών αφορά τον κλάδο κλωστοϋφαντουργίας, που πραγματοποίησε τζίρο της τάξεως των 7,015 δισ. ευρώ το 2023. Η ίδια πηγή αναφέρει εξάλλου ότι ο αριθμός επιχειρήσεων του κλάδου ανήλθε σε 16.964 εταιρείες το 2024. Σημειώνεται ότι για το 2024, ο κλάδος κλωστοϋφαντουργίας και μόδας στην Ισπανία διατήρησε μεν το μερίδιο συνεισφοράς κατά 2,9% στο ΑΕΠ, ωστόσο την περίοδο 2023–2024 η μεταποιητική βιομηχανία υφασμάτων, ένδυσης και υπόδησης παρουσίασε πτώση στον αριθμό επιχειρήσεων, στον κύκλο εργασιών και στην απασχόληση, για πρώτη φορά μετά την πανδημία, ενώ το 2025 η εν λόγω επιδείνωση φάνηκε να συνεχίζεται. Η ισπανική βιομηχανία μόδας συνεχίζει να αναπτύσσεται, αλλά με σαφώς χαμηλότερο ρυθμό σε σύγκριση με τα προηγούμενα έτη. Η πτωτική τάση στον αριθμό των επιχειρήσεων φαίνεται να μετριάστηκε κάπως το 2024, δεδομένου ότι η μείωση του αριθμού των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον συνολικό κλάδο επιβραδύνθηκε το 2024 (μείωση μόλις 3% σε ετήσια βάση, έναντι πτώσης άνω του 11% το προηγούμενο έτος).

Η σχετική μείωση της απασχόλησης φαίνεται να έχει επηρεάσει ανισομερώς τους μεταποιητικούς υποκλάδους που αποτελούν την ισπανική βιομηχανία μόδας, καθώς ενώ η ένδυση και τα δερμάτινα είδη / είδη υπόδησης υπέστησαν πιο έντονες μειώσεις κατά 2,6% και 7,5% αντίστοιχα, ενώ η κλωστοϋφαντουργική βιομηχανία απώλεσε μόλις το 0,8% των εργαζομένων της κατά το οικονομικό έτος 2024. Πέραν της απασχόλησης, όπως προαναφέρθηκε, ο αριθμός των εταιρειών που αποτελούν τη βιομηχανία της μόδας μειώθηκε επίσης πέρυσι, κατά 3% σε ετήσια βάση. Αυτή η μείωση, ωστόσο, ανακάμπτει εν μέρει από την απότομη πτώση που καταγράφηκε ένα χρόνο νωρίτερα, το 2023, όταν ο αριθμός των εταιρειών και στους τρεις τομείς μειώθηκε κατά 11,2% στο τέλος του έτους. Η τάση είναι παρόμοια εντός των επιμέρους υποκλάδων, με πτώση 3,2% στον τομέα της κλωστοϋφαντουργίας, 2,7% στην ένδυση και 3% στην υπόδηση.

Η επιχειρηματική δομή της κλωστοϋφαντουργικής βιομηχανίας παραμένει σταθερή ως προς το μέγεθος των εταιρειών. Το 2024, το 86% των επιχειρήσεων απασχολούσε λιγότερους από 10 εργαζομένους, ενώ μόλις 2% διέθετε πάνω από 50 εργαζομένους και 12% μεταξύ 10 και 50 εργαζομένους, γεγονός που επιβεβαιώνει τον έντονα κατακερματισμένο χαρακτήρα του κλάδου.

Ο Δείκτης Βιομηχανικής Παραγωγής (ΔΒΠ), το 2024 κατέγραψε στον κλάδο κλωστοϋφαντουργίας πτώση κατά 3,1% (έναντι πτώσης 5,7% το 2023 και διαδοχικών ανόδων την διετία 2021-2022), στον κλάδο της ένδυσης παρουσίασε επίσης πτώση κατά 3,2% (έναντι ισχυρότατης πτώσης το 2023 κατά 16,5% και ισχυρής ανοδικής τάσης την διετία 2021-2022), ενώ στους κλάδους δέρματος-υποδήματος κατέγραψε πτώση κατά 8,2% (έναντι πτώσης 7,4% το 2023 και ισχυρής ανόδου την διετία 2021-2022). Σε ό,τι αφορά τον κύκλο εργασιών, με βάση στοιχεία έτους 2023, ο υποκλάδος κλωστοϋφαντουργίας κατέγραψε αξία 7,015 δισ. ευρώ (μείωση 1,2%), η ένδυση έφθασε τζίρο στα 3,852 δισ. ευρώ

(μείωση 18,5%), ενώ ο υποκλάδος δέρματος / υποδήματος κατέγραψε κύκλο εργασιών ύψους 4,837 δισ. ευρώ (οριακή αύξηση 0,85%).

Σύμφωνα με διαθέσιμα στοιχεία του ισπανικού Εθνικού Ινστιτούτου Στατιστικής (INE), έτους 2023, η συνολική ακαθάριστη προστιθέμενη αξία του ισπανικού κλάδου κλωστοϋφαντουργίας – ενδύματος - υποδήματος αντιπροσώπευε το 0,7% της ακαθάριστης αξίας της συνολικής εγχώριας παραγωγής και το 5,84% της συνολικής βιομηχανικής παραγωγής. Με βάση στοιχεία έτους 2024 του ισπανικού Παρατηρητηρίου Κλωστοϋφαντουργίας και Μόδας (Observatorio Textil y Moda), ο ισπανικός κλάδος μόδας απασχολούσε συνολικά 125,51 χιλ. εργαζομένους. Με βάση στοιχεία του ισπανικού Εθνικού Ινστιτούτου Στατιστικής (INE) 2023, ο κλάδος παραγωγής κλωστοϋφαντουργικών, ενδύματος και δερμάτινων ειδών απασχολούσε 128,5 χιλ. άτομα, που αποτελούσαν το 0,6% του εργατικού δυναμικού της χώρας και το 5,98% του εργατικού δυναμικού της εγχώριας βιομηχανίας.

Οι Αυτόνομες Κοινότητες της Βαλένθια, της Καταλονίας, της Ανδαλουσίας, της Γαλικίας, της Castilla-La Mancha και της Μαδρίτης τοποθετούνται ως οι κύριοι κόμβοι της ισπανικής βιομηχανίας μόδας. Χωρίς να παραβλέπεται η σημασία της μόδας σε συγκεκριμένους τομείς σε άλλες περιοχές της χώρας, αυτές οι έξι Κοινότητες καταλαμβάνουν τις κορυφαίες θέσεις στην κατάταξη με αριθμό εργαζομένων, εταιρειών και επιχειρήσεων που απασχολούνται σε κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα, ένδυση, δέρμα και υπόδηση. Με βάση στοιχεία έτους 2025 του ισπανικού Παρατηρητηρίου Κλωστοϋφαντουργίας και Μόδας (Observatorio Textil y Moda, τα στοιχεία αναφέρονται στο 2024), η Κοινότητα της Βαλένθια είναι πρώτη σε αριθμό εργαζομένων και εταιρειών (35,55 χιλ. εργαζόμενοι και 3.893 επιχειρήσεις), ενώ η περιοχή όπου ο κλάδος πραγματοποιεί τον υψηλότερο κύκλο εργασιών συνεχίζει να είναι η Καταλονία (5,123 δισ. ευρώ), η οποία κατέχει την δεύτερη θέση σε ό,τι αφορά την απασχόληση (30,18 χιλ. εργαζόμενοι). Η τρίτη θέση διεκδικείται από τη Γαλικία και την Ανδαλουσία, με την Γαλικία να κατατάσσεται στην τρίτη θέση όσον αφορά τον κύκλο εργασιών (2,07 δισ. ευρώ) και την Ανδαλουσία να διαθέτει περισσότερους εργαζόμενους και εταιρείες (14,68 χιλ. απασχολούμενους και 2.435 εταιρείες αντίστοιχα). Την πέμπτη θέση καταλαμβάνει η Κοινότητα της Μαδρίτης (8.541 απασχολούμενοι, 1.583 εταιρείες και 1,07 δισ. ευρώ). Στην έκτη θέση βρίσκεται η Κοινότητα της Castilla-La Mancha (6.840 εργαζόμενοι, 985 εταιρείες και 891 εκατ. ευρώ) και ακολουθεί η Κοινότητα της Μούρθια στην έβδομη θέση, όσον αφορά τον αριθμό των εργαζομένων και των επιχειρήσεων (3.518 εργαζόμενοι και 662 εταιρείες αντίστοιχα). Η Αυτόνομη Κοινότητα της La Rioja είναι έβδομη ως προς τον κύκλο εργασιών που σχετίζεται με τον κλάδο (583 εκατ. ευρώ). Είτε πρόκειται για εργάτες, είτε για εταιρείες ή για επιχειρήσεις, άλλες Αυτόνομες Κοινότητες της Ισπανίας που επίσης έχουν σημαντική βαρύτητα στην ισπανική βιομηχανία μόδας είναι η Αραγονία, η Χώρα των Βάσκων, οι Βαlearίδες Νήσοι και η Castilla y León. Ακολουθεί σχετικός πίνακας με τις

κυριότερες Αυτόνομες Κοινότητες της Ισπανίας στον κλάδο βιομηχανίας μόδας, με βάση στοιχεία 2024.

Αυτόνομη Κοινότητα	Απασχολούμενοι	Κύκλος εργασιών (σε εκατ. €)	Επιχειρήσεις
Βαλένθια	35.545	4.232	3.893
Καταλονία	30.184	5.123	3.576
Ανδαλουσία	14.683	667	2.435
Γαλικία	10.078	2.067	883
Μαδρίτη	8.541	1.071	1.583
Καστίλλη Λα Μάντσα	6.840	891	985
Μούρθια	3.518	372	662
Λα Ριόχα	3.357	583	285
Αραγονία	3.004	331	369
Βαλεαρίδες	1.684	168	360
Καστίλλη Λεόν	2.237	185	476
Χώρα Βάσκων	1.607	158	517
Λοιπές	3.975	531	912

Πηγή: Observatorio Textil y Moda

Ορισμένες από τις σημαντικότερες σε διεθνές επίπεδο πολυεθνικές του τομέα της κλωστοϋφαντουργίας είναι ισπανικές, με κυριότερη την μεγαλύτερη εταιρεία του κλάδου παγκοσμίως, την Inditex, στην οποία ανήκει ένα σύνολο επιχειρήσεων/επωνυμιών, όπως η παγκοσμίως γνωστή αλυσίδα Zara. Την τριάδα των σημαντικών εταιρειών συμπληρώνουν οι Mango και Tendam, ενώ ακολουθούν και άλλοι σημαντικοί σε παγκόσμιο επίπεδο ισπανικοί Όμιλοι, όπως η Desigual. Πέραν των πολυεθνικών, στη χώρα δραστηριοποιείται ένα σύνολο μικρότερου μεγέθους επιχειρήσεων, υψηλής ωστόσο σημασίας για την εγχώρια οικονομία και απασχόληση. Στον ακόλουθο σύνδεσμο, εντοπίζεται σχετική έκθεση της κλαδικής έκδοσης Modaes έτους 2025, που περιλαμβάνει χαρτογράφηση του ισπανικού κλάδου μόδας (διαθέσιμο στην ισπανική): <https://www.modaes.com/files/publicaciones/free/2025/mapa2025/#page=1>.

Τις πρόσφατες δεκαετίες, οι μεγάλες ισπανικές επιχειρήσεις του κλάδου έχουν προσαρμοστεί στα νέα δεδομένα παραγωγής, μάρκετινγκ και πωλήσεων προϊόντων και κάνουν χρήση της τεχνολογίας προκειμένου να προωθήσουν την διεθνή ανταγωνιστικότητά τους, ενισχύοντας ταυτόχρονα το επίπεδο βιωσιμότητας των ιδίων και των προϊόντων τους. Τόσο στην Ισπανία όσο και παγκοσμίως κυριαρχεί η τάση των λεγομένων «ηθικών» αγορών με περιβαλλοντικά φιλικά αγαθά, τα οποία έχουν παραχθεί με φιλικές επίσης προς το εργατικό δυναμικό μεθόδους. Η εν λόγω τάση είναι ιδιαίτερα έντονη και μάλιστα κυριαρχεί στους νεότερους, οι οποίοι αποδίδουν μεγάλη σημασία σε χαρακτηριστικά τα οποία παλαιότερα είχαν δευτερεύουσα σημασία, μεταξύ των οποίων η οικολογική ταυτότητα της εταιρείας σε όλο το φάσμα παραγωγής και πωλήσεων.

Επιπλέον, η πανδημία της διετίας 2020-2021 επέφερε σημαντικές αλλαγές, όπως και σε άλλους κλάδους, τόσο σε ό,τι αφορά τα καταναλωτικά πρότυπα και το εισόδημα, όσο και τις προτεραιότητες των καταναλωτών και τους τρόπους πραγματοποίησης αγορών / τις αγοραστικές συνήθειες, συμβάλλοντας στην ταχεία και μαζική αλλαγή των δεδομένων της αγοράς. Εξαιτίας της ύφεσης της οποίας διήλθε ο κλάδος παγκοσμίως κατά την προηγούμενη δεκαετία, οι επιχειρήσεις του κλάδου μόδας αναγκάστηκαν να εξελιχθούν, προκειμένου να προσελκύσουν τις προτιμήσεις των καταναλωτών. Στις εν λόγω ανταγωνιστικές συνθήκες φαίνεται να κερδίζουν έδαφος οι καλύτερα οργανωμένες επιχειρήσεις, που κάνουν χρήση νέων τεχνολογιών και καινοτομιών στην παραγωγή και διανομή των προϊόντων τους, προκειμένου να φθάσουν ταχύτερα και φθηνότερα στον τελικό αγοραστή, αυξάνοντας την πίεση σε μικρότερες επιχειρήσεις οι οποίες δεν μπορούν να ακολουθήσουν στους ίδιους ρυθμούς.

Σύμφωνα με πλέον επικαιροποιημένα στοιχεία της Ισπανικής Ένωσης Εμπορικών Κέντρων και Πάρκων (AECCE), στην ισπανική επικράτεια λειτουργούν πάνω από 592 εμπορικά κέντρα συνολικής εμπορικής επιφάνειας 16,9 εκατ. τετρ. μέτρων, στα οποία στεγάζονται 32.800 εμπορικά καταστήματα, το 85% περίπου των οποίων είναι μικρά καταστήματα επιφάνειας κάτω των 300 τετρ. μέτρων, Το σύνολο των θέσεων εργασίας στα εν λόγω εμπορικά κέντρα ανέρχεται σε πάνω από 890.000 απασχολούμενους, ενώ το τρέχον επίπεδο πωλήσεων ανέρχεται σε 58,524 δισ. ευρώ με περίπου 1,955 δισ. επισκέψεις τον χρόνο.

Σε εθνικό επίπεδο, το 2025, σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα στοιχεία του κλάδου, ο ισπανικός λιανεμπορικός τομέας εδραίωσε την ανάκαμψη που είχε ξεκινήσει τα προηγούμενα χρόνια, φθάνοντας τα 2,3 δισ. ευρώ σε επενδύσεις, κατά 18% υψηλότερες από ό,τι το 2024. Τα εμπορικά κέντρα και τα πάρκα λιανικής πώλησης ηγήθηκαν για άλλη μια φορά της εν λόγω επενδυτικής ανάπτυξης, αντιπροσωπεύοντας περίπου το 75% όλων των επενδύσεων στο λιανεμπόριο, με συνολικές επενδύσεις ύψους 1,68 δισ. ευρώ, αντιπροσωπεύοντας αύξηση 31% σε σύγκριση με το 2024 και κατατάσσοντας το 2025 ως το καλύτερο έτος όσον αφορά τις επενδύσεις σε εμπορικά κέντρα από το έτος 2018.

Ιστορικά, ο ισπανικός κλάδος ένδυσης και αξεσουάρ δεν αντιπροσωπεύεται από μία ενιαία συνομοσπονδία επιχειρηματικών ενώσεων, αλλά ο κάθε υποκλάδος έχει τη δική του ισχυρή ένωση. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα, ο τομέας της μόδας να μην διαθέτει ιδιαίτερα ισχυρό ενιαίο "lobby", με αποτέλεσμα να χάνει σημαντικό έδαφος σε ό,τι αφορά ζητήματα διεκδίκησης και απορρόφησης δημόσιων οικονομικών ενισχύσεων και κρατικής υποστήριξης.

Δεδομένης της πρωτοφανούς κρίσης του κλάδου κατά το 2020, όταν η έναρξη της πανδημίας πάγωσε την οικονομική δραστηριότητα και διατήρησε τα καταστήματα λιανικής κλειστά για ένα αξιόλογο διάστημα, σε συνδυασμό με την οικονομική αβεβαιότητα των νοικοκυριών, ο ισπανικός κλάδος μόδας κατέβαλε

προσπάθειες συνεργασίας με το κράτος προκειμένου να βοηθηθεί να ανακάμψει το γρηγορότερο δυνατόν. Ιδιαίτερα σημαντική υπήρξε η κινητοποίηση των κλαδικών ενώσεων στην απορρόφηση μέρους των ευρωπαϊκών κονδυλίων ανάκαμψης μέσω του ευρωπαϊκού Σχεδίου Ανάκαμψης (Next Generation EU), εκ των οποίων η ισπανική βιομηχανία μόδας διεκδικούσε περί τα 11 δισ. ευρώ, χωρίς ωστόσο η ισπανική Κυβέρνηση να προκρίνει τελικά την υλοποίηση ειδικού τομειακού προγράμματος για τον κλάδο κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων. Ωστόσο, ο κλάδος επωφελείται, από το έτος 2024, από επιχορηγήσεις και χρηματοδοτήσεις για την προώθηση της κυκλικής οικονομίας στους κλάδους κλωστοϋφαντουργίας, μόδας και ένδυσης και υπόδησης, στο πλαίσιο του Σχεδίου Ανάκαμψης, συνολικού ύψους άνω των 100 εκατ. ευρώ. Σύμφωνα με στοιχεία Σεπτεμβρίου 2025, τα έργα κυκλικής οικονομίας ειδικά για τον κλάδο κλωστοϋφαντουργίας θα λάβουν δημόσια χρηματοδότηση ύψους 30,5 εκατ. ευρώ, κινητοποιώντας συνολικές επενδύσεις της τάξεως των 74,9 εκατ. ευρώ.

Η διαχείριση των εν λόγω επιχορηγήσεων και χρηματοδοτήσεων εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Οικολογικής Μετάβασης και Δημογραφικής Πρόκλησης, μέσω του Ιδρύματος Βιοποικιλότητας (Fundación Biodiversidad). Στην διάρκεια του 2025, η ισπανική Κυβέρνηση μέσω του ως άνω Ιδρύματος Βιοποικιλότητας (Fundación Biodiversidad), παρουσίασε καταλόγους των επιχορηγήσεων στο Πρόγραμμα Κυκλικής Οικονομίας για τον τομέα της κλωστοϋφαντουργίας. Τα στοιχεία του Σχεδίου Ανάκαμψης αναφέρουν πως από τις 122 αιτήσεις που είχαν υποβληθεί, είχαν επιλεγεί 37 έργα (6 εκ των οποίων εκτελούνται από κοινοπραξίες που αποτελούνται από 13 εταιρείες), με το 55,26% να κατευθύνεται προς μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεις, το 31,57% από μικρές επιχειρήσεις και το 31,57% από μεγαλύτερες επιχειρήσεις. Τα προτεινόμενα έργα κατανέμονται σε εννέα Αυτόνομες Κοινότητες της χώρας, ως εξής: Καταλονία (20), Κανταβρία (1), Μαδρίτη (1), Βαλένθια (8), Γαλικία (2), Βαλεαρίδες Νήσοι (1), Κανάριες Νήσοι (1), Λα Ριόχα (2) και Χώρα των Βάσκων (1), με την Βαλένθια να είναι η Κοινότητα όπου ευρίσκεται το έργο με την υψηλότερη προτεινόμενη χρηματοδότηση, ύψους σχεδόν 5,3 εκατ. ευρώ. Αυτά τα έργα υλοποιούνται από 44 εταιρείες, οι οποίες θα λάβουν χρηματοδότηση που κυμαίνεται από 110.000 ευρώ έως 5,3 εκατ. ευρώ ανά έργο. Η συγχρηματοδότηση κυμαίνεται μεταξύ 15% και 60%, ανάλογα με τον τύπο του έργου και το μέγεθος της δικαιούχου οντότητας.

Επισημαίνεται ότι τα επιλεγμένα projects θα πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί έως τις 30 Ιουνίου 2027. Στόχος των επιχορηγήσεων είναι η προώθηση της βιωσιμότητας και της «κυκλικότητας» των βιομηχανικών και επιχειρηματικών διαδικασιών με σκοπό την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της καινοτομίας των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και της μόδας, στο πλαίσιο μιας κυκλικής οικονομίας, υπερβαίνοντας το προηγούμενο γραμμικό μοντέλο παραγωγής. Οι επιχορηγήσεις, οι οποίες αφορούν όλα τα στάδια της

παραγωγικής διαδικασίας, λαμβάνουν χώρα στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την «κυκλικότητα» και την βιωσιμότητα των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, καθώς και της ισπανικής Στρατηγικής για την προώθηση της Κυκλικής Οικονομίας, με στόχους όπως η μείωση της παρουσίας επικίνδυνων ουσιών στα υφάσματα, η αποφυγή της απελευθέρωσης μικροπλαστικών υλικών, η προώθηση της ανθεκτικότητας των υφασμάτων και η ενθάρρυνση της επαναχρησιμοποίησης και της ανακύκλωσης σε κλειστούς κύκλους, προωθώντας κυκλικά μοντέλα παραγωγής. Κατηγορίες έργων που χρηματοδοτούνται αφορούν τους τομείς έρευνας και ανάπτυξης για οικολογικό σχεδιασμό, ψηφιοποίησης για καινοτομία όσον αφορά τις διαδικασίες και την οργάνωση, αύξησης του επιπέδου προστασίας του περιβάλλοντος, ή και βελτίωση της διαχείρισης απορριμμάτων. Οι χρηματοδοτήσεις μέσω του Σχεδίου Ανάκαμψης καλύπτουν την απόκτηση ψηφιακών εργαλείων με στόχο την μείωση των απορριμμάτων κατά την φάση της παραγωγικής διαδικασίας, της συσκευασίας και της μεταφοράς, πριν από την κατανάλωση, καθώς και των απορριμμάτων που παράγονται μετά την κατανάλωση, όπως λ.χ. από επιστροφές ρούχων. Επίσης, επιδιώκεται η προώθηση της εξατομικευμένης κατά παραγγελία παραγωγής, η βελτίωση της αποτελεσματικότητας των βιομηχανικών διεργασιών και η μείωση του αποτυπώματος άνθρακα, νερού και υλικών.

B. ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΜΠΟΡΙΟ

B1. Εξαγωγές

Πηγή: DataComex, Γενική Γραμματεία Εμπορίου, Επεξεργασία: Γραφείο ΟΕΥ Μαδρίτης.
* 2026: Ιανουάριος - Απρίλιος

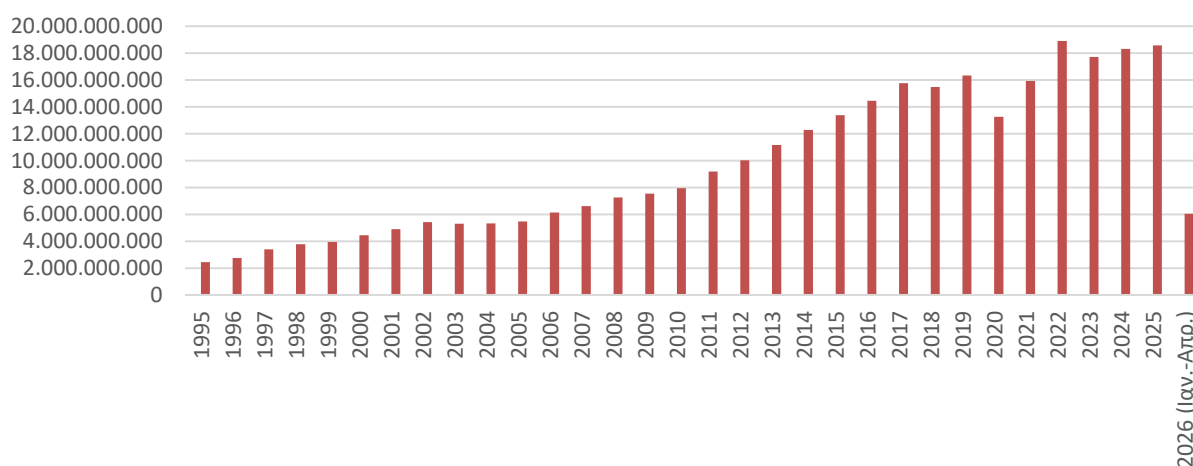
Σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία εμπορίου, οι εξαγωγές της ισπανικής βιομηχανίας μόδας κατά τα έτη 2021 και 2022 παρουσίασαν αυξητική τάση, ξεπερνώντας ακόμη και τα προ-πανδημίας επίπεδα. Το 2021 οι ισπανικές εξαγωγές πλησίασαν τα επίπεδα του 2018 και του 2019, ανερχόμενες σε 15,92 δισ. ευρώ, σημειώνοντας σημαντική αύξηση σε

σύγκριση με τα 13,27 δισ. ευρώ που κατέγραψε η χώρα το 2020 στον τομέα των εξαγωγών. Κατά το 2022, τα έσοδα από τις εξαγωγές του ισπανικού κλάδου κατέγραψαν αύξηση κατά 18,8% σε σύγκριση με τα ήδη ευνοϊκά μεγέθη του 2021 και ανήλθαν σε 18,91 δισ. ευρώ. Οι ισπανικές εξαγωγές ενδυμάτων και υποδημάτων το 2023 ανήλθαν στο συνολικό ποσό των 17,73 δισ. ευρώ (μείωση 6,25% έναντι του 2022). Για το έτος 2024, οι ισπανικές εξαγωγές ανήλθαν στο συνολικό ποσό των 18,3 δισ. ευρώ, ενώ το 2025 οι εξαγωγές ανέρχονται στα 18,57 δισ. ευρώ.

Οι σημαντικότερες κατηγορίες εξαγόμενων ισπανικών προϊόντων μόδας για το 2025 ήταν τα ενδύματα, τόσο πλεκτά όσο και μη πλεκτά (με συνολικό μερίδιο 75,8%), αποτελώντας το 35,5% και το 40,3% αντίστοιχα του συνόλου των εξαγωγών για τον υπό εξέταση κλάδο.

ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΔΗΜΑΤΩΝ ΙΣΠΑΝΙΑΣ (ΣΕ ΕΥΡΩ)

Πηγή: DataComex, Γενική Γραμματεία Εμπορίου, Επεξεργασία: Γραφείο ΟΕΥ Μαδρίτης,
* 2026: Ιανουάριος - Απρίλιος

Ισπανικές εξαγωγές Ενδυμάτων και Υποδημάτων, 2024-2025

Χώρα	Αξία Εξαγωγών σε € 2024	Αξία Εξαγωγών σε € 2025
1. Γαλλία	2.963.789.295	3.141.407.726
2. Ιταλία	2.841.832.990	2.599.317.786
3. Πολωνία	1.951.196.201	2.070.432.578
4. Πορτογαλία	1.897.819.442	2.057.626.679
5. Γερμανία	1.625.347.857	1.540.094.284
6. Τουρκία	872.702.560	877.784.433
7. Ολλανδία	652.917.287	558.102.373
8. Ελλάδα	500.531.339	508.929.125
9. Βέλγιο	389.996.277	408.799.208
10. Ηνωμένο Βασίλειο	338.490.572	354.697.548
11. Η.Π.Α	403.873.443	351.217.618
12. Ρουμανία	330.506.716	331.494.453

Πηγή: DataComex, Γενική Γραμματεία Εμπορίου, Επεξεργασία: Γραφείο ΟΕΥ Μαδρίτης

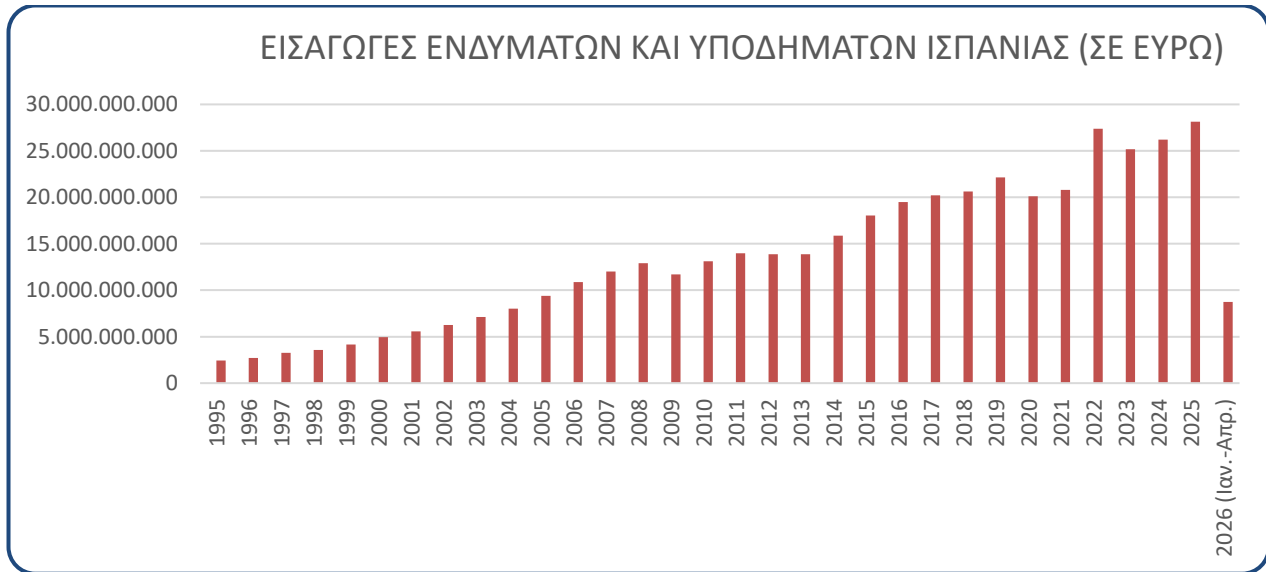
Χώρα	Αξία Εξαγωγών σε € 2026 (τετράμηνο)
1. Γαλλία	1.017.301.296
2. Ιταλία	884.172.634
3. Πορτογαλία	628.932.477
4. Πολωνία	621.912.285
5. Γερμανία	521.708.894
6. Τουρκία	297.649.345
7. Ελλάδα	168.315.355
8. Ολλανδία	162.132.507
9. Βέλγιο	139.486.230
10. Ηνωμένο Βασίλειο	117.715.758
11. Η.Π.Α	116.054.441
12. Ρουμανία	101.204.166

Πηγή: DataComex, Γενική Γραμματεία Εμπορίου, Επεξεργασία: Γραφείο ΟΕΥ Μαδρίτης

Αναφορικά με το εμπόριο ανά γεωγραφική περιοχή, η Ισπανία το 2025 εξήγαγε 3,141 δισ. ευρώ στη γείτονα Γαλλία (και 1,017 δισ. ευρώ το τετράμηνο 2026), ενώ ως δεύτερη σημαντικότερη αγορά ακολούθησε η Ιταλία, όπου εξήχθησαν ισπανικά ενδύματα και υποδήματα συνολικής αξίας 2,599 δισ. ευρώ το 2025 (και 884,17 εκατ. ευρώ το τετράμηνο 2026). Αξιόλογη συμβολή στην απορρόφηση των ισπανικών εξαγωγών έχει η Πολωνία που απορρόφησε το 2025 ισπανικά προϊόντα μόδας συνολικής αξίας 2,07 δισ. ευρώ (και 621,91 εκατ. ευρώ το τετράμηνο 2026), ενώ την κατάταξη των βασικών χωρών – αποδεκτών συμπληρώνουν η Πορτογαλία και η Γερμανία, απορροφώντας ισπανικές εξαγωγές 2,058 δισ. και 1,54 δισ. ευρώ εκάστη (628,93 εκατ. και 521,71 εκατ. αντίστοιχα το τετράμηνο 2026). Ακολουθούν η Τουρκία (877,78 εκατ. ευρώ το 2025 και 197,65 εκατ. ευρώ το τετράμηνο 2026), η Ολλανδία (558,1 εκατ. ευρώ το 2025 και 162,13 εκατ. ευρώ το τετράμηνο 2026), η Ελλάδα (508,93 εκατ. ευρώ το 2025 και 168,31 εκατ. ευρώ το τετράμηνο 2026), το Βέλγιο (408,8 εκατ. ευρώ το 2025 και 139,49 εκατ. ευρώ το τετράμηνο 2026), το Ην. Βασίλειο (354,7 εκατ. ευρώ το 2025 και 117,72 εκατ. ευρώ το τετράμηνο 2026) και οι Η.Π.Α. (351,22 εκατ. ευρώ το 2025 και 116,05 εκατ. ευρώ το τετράμηνο 2026).

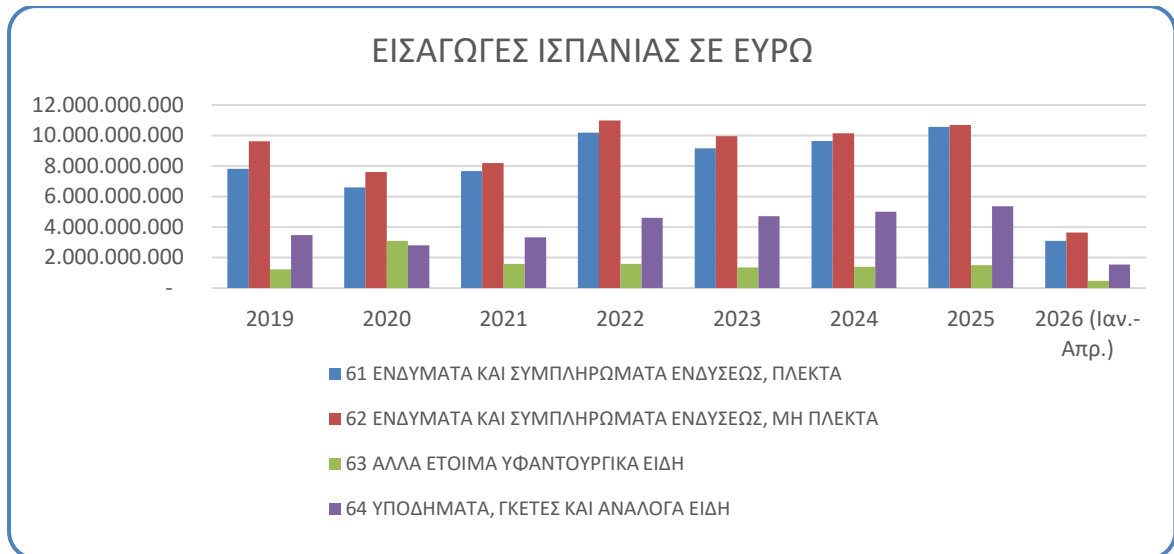
Β2. Εισαγωγές

Πηγή: DataComex, Γενική Γραμματεία Εμπορίου, Επεξεργασία: Γραφείο ΟΕΥ Μαδρίτης
* 2026: Ιανουάριος - Απρίλιος

Οι εισαγωγές ενδυμάτων και υποδημάτων στην Ισπανία είχαν καταγράψει μείωση από την έναρξη της πανδημίας, περνώντας από το επίπεδο των 20,63 δισ. ευρώ το 2018 και των 22,14 δισ. ευρώ το 2019, στα 20,12 δισ. ευρώ το 2020 και στα 20,79 δισ. ευρώ το 2021. Το 2022 επέστρεψαν στην προ πανδημίας ανοδική τάση, αγγίζοντας την ιστορικά υψηλή τιμή των 27,37 δισ. ευρώ (αύξηση 31,7% σε ετήσια βάση). Η εκτίναξη της αξίας των εισαγωγών του 2022 φαίνεται ασφαλώς να συνδέεται στενά, μεταξύ άλλων, με τις πληθωριστικές τάσεις της ισπανικής και της ευρύτερης ευρωπαϊκής οικονομίας, καθώς τα εισαγόμενα ενδύματα και υποδήματα, μετρημένα σε μονάδες βάρους, παρουσίασαν χαμηλότερο ρυθμό αύξησης, της τάξεως του 15,5% μεταξύ του 2021 και του 2022. Αναμφίβολα, πάντως, η σημαντική αύξηση των εισαγωγών ενδυμάτων και υποδημάτων το 2022, συνιστά απόρροια του αυξημένου επιπέδου κατανάλωσης κατά το εν λόγω έτος, μετά το τέλος της πανδημίας, γεγονός που επιβεβαιώνεται και από την ταυτόχρονη εκτίναξη των ισπανικών εξαγωγών των εν λόγω προϊόντων. Το 2023 οι ισπανικές εισαγωγές ενδυμάτων και υποδημάτων παρουσίασαν πτώση έναντι του 2022, ανερχόμενες στο συνολικό ποσό των 25,18 δισ. ευρώ (μείωση 8%), ενώ για το 2024 ανήλθαν στο συνολικό ποσό των 26,2 δισ. ευρώ (αύξηση 4% έναντι του 2023). Αντίστοιχα, για το 2025, το ποσό των συνολικών ισπανικών εισαγωγών ενδυμάτων-υποδημάτων ανέρχεται στα 28,13 δισ. ευρώ, καταγράφοντας άνοδο της τάξεως του 7,4% έναντι του 2024.

Όπως και στις εξαγωγές, έτσι και στις εισαγωγές παρατηρείται ότι τα ενδύματα, πλεκτά και μη, αφορούν το 75,6% του συνόλου (έτος 2025), με την κατηγορία των πλεκτών ενδυμάτων να συνιστά το 37,6%, των ενδυμάτων εκτός πλεκτών να συνιστά το 38% των συνολικών εισαγωγών.

Πηγή: DataComex, Γενική Γραμματεία Εμπορίου, Επεξεργασία: Γραφείο ΟΕΥ Μαδρίτης
* 2026: Ιανουάριος - Απρίλιος

Ισπανικές εισαγωγές Ενδυμάτων και Υποδημάτων, 2024-2025

Χώρα	Αξία Εισαγωγών σε € 2024	Αξία Εισαγωγών σε € 2025
1. Κίνα	5.554.860.458	6.182.258.666
2. Μπαγκλαντές	3.749.457.742	4.075.511.375
3. Βιετνάμ	1.986.738.094	2.139.734.679
4. Καμπότζη	1.625.745.380	2.037.511.643
5. Μαρόκο	2.023.417.249	2.028.307.668
6. Τουρκία	1.989.352.252	1.950.756.518
7. Ιταλία	1.546.965.401	1.572.028.411
8. Πακιστάν	1.203.889.822	1.372.805.683
9. Ινδία	992.100.948	1.060.160.298
10. Πορτογαλία	828.266.585	787.291.761
11. Γαλλία	796.141.870	709.429.344
12. Γερμανία	512.935.195	618.674.733
13. Ολλανδία	612.594.968	612.459.912

Πηγή: DataComex, Γενική Γραμματεία Εμπορίου, Επεξεργασία: Γραφείο ΟΕΥ Μαδρίτης

Χώρα	Αξία Εισαγωγών σε € 2026 (τετράμηνο)
1. Κίνα	1.850.813.949
2. Μπαγκλαντές	1.363.153.809
3. Τουρκία	698.588.260
4. Καμπότζη	661.310.742
5. Βιετνάμ	594.911.106
6. Μαρόκο	575.018.933
7. Ιταλία	507.387.753
8. Πακιστάν	425.174.989
9. Ινδία	371.907.981
10. Γαλλία	259.803.865
11. Πορτογαλία	250.178.988
12. Ολλανδία	200.748.212
13. Γερμανία	198.285.000

Πηγή: DataComex, Γενική Γραμματεία Εμπορίου, Επεξεργασία: Γραφείο ΟΕΥ Μαδρίτης

Οι προελεύσεις των εισαγωγών ενδυμάτων και υποδημάτων της Ισπανίας αφορούν κυρίως χώρες παραγωγούς χαμηλού κόστους, σε πολλές εκ των οποίων μεγάλες ισπανικές πολυεθνικές διαθέτουν εργοστάσια παραγωγής. Πιο συγκεκριμένα, οι εισαγωγές από την Κίνα ανέκαθεν ξεπερνούν κάθε άλλη χώρα, με τη συνολική αξία να ανέρχεται σε 6,182 δισ. ευρώ το 2025 και σε 1,851 δισ. ευρώ το τετράμηνο 2026. Ακολουθούν οι εισαγωγές από Μπαγκλαντές (3,749 δισ. ευρώ το 2025 και 1,363 δισ. ευρώ το τετράμηνο 2026), Βιετνάμ (2,14 δισ. ευρώ το 2025 και 594,91 εκατ. ευρώ το τετράμηνο 2026), Καμπότζη (2,037 δισ. ευρώ το 2025 και 661,31 εκατ. ευρώ το τετράμηνο 2026), Μαρόκο (2,028 δισ. ευρώ το 2025 και 575,02 εκατ. ευρώ το τετράμηνο 2026), Τουρκία (1,951 δισ. ευρώ το 2025 και 698,59 εκατ. ευρώ το τετράμηνο 2026), Ιταλία (1,572 δισ. ευρώ το 2025 και 507,39 εκατ. ευρώ το τετράμηνο 2026), Πακιστάν (1,373 δισ. ευρώ το 2025 και 425,17 εκατ. ευρώ το τετράμηνο 2026), Ινδία (1,06 δισ. ευρώ το 2025 και 371,91 εκατ. ευρώ το τετράμηνο 2026), Πορτογαλία (787,29 εκατ. ευρώ το 2025 και 250,18 εκατ. ευρώ το τετράμηνο 2026) και Γαλλία (709,43 εκατ. ευρώ το 2025 και 259,8 εκατ. ευρώ το τετράμηνο 2026).

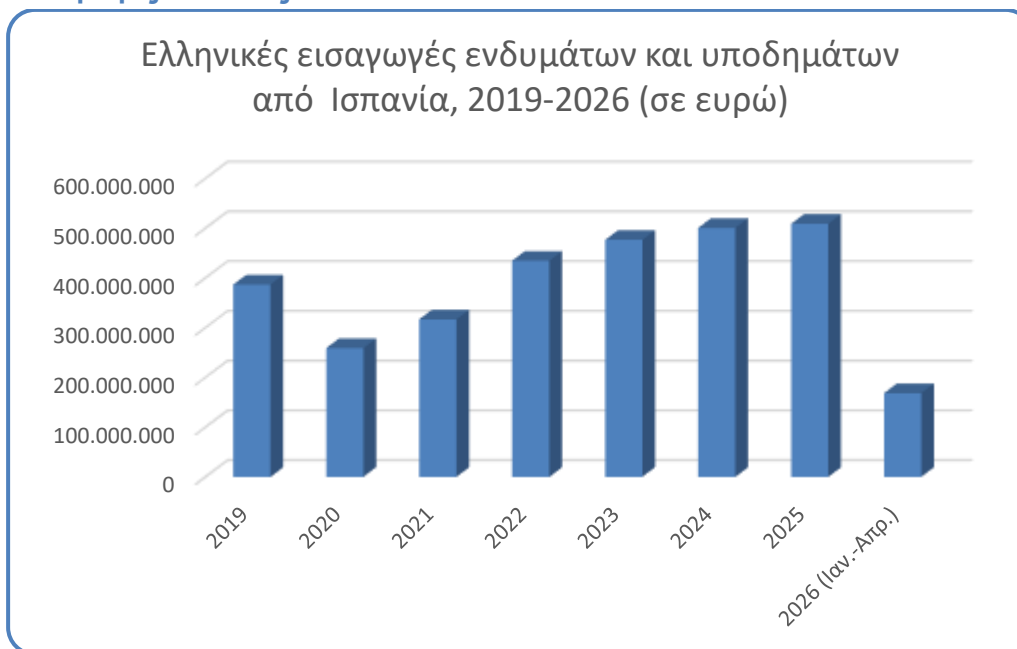
Γ. ΔΙΜΕΡΕΣ ΕΜΠΟΡΙΟ ΕΛΛΑΔΟΣ - ΙΣΠΑΝΙΑΣ

Το ισοζύγιο της Ισπανίας με τη χώρα μας όσον αφορά τα προϊόντα ένδυσης, συμπληρωμάτων ένδυσης και υποδημάτων είναι ιδιαίτερα αρνητικό, αφού η χώρα μας αποτελεί σημαντικότερο αποδέκτη προϊόντων της ισπανικής βιομηχανίας μόδας, με αποτέλεσμα οι ελληνικές εισαγωγές ενδυμάτων και υποδημάτων από την Ισπανία να είναι πολλαπλάσιες των εξαγωγών. Τούτο δεν σημαίνει βεβαίως ότι η αξία των ελληνικών εξαγωγών των εν λόγω ειδών προς Ισπανία είναι αμελητέα. Σημαντική ασφαλώς συμβολή στο μέγεθος των ισπανικών εξαγωγών προς Ελλάδα έχουν τα προϊόντα μόδας των μεγάλων πολυεθνικών λιανεμπορικών Ομίλων της Ισπανίας στη χώρα μας. Στο κατωτέρω

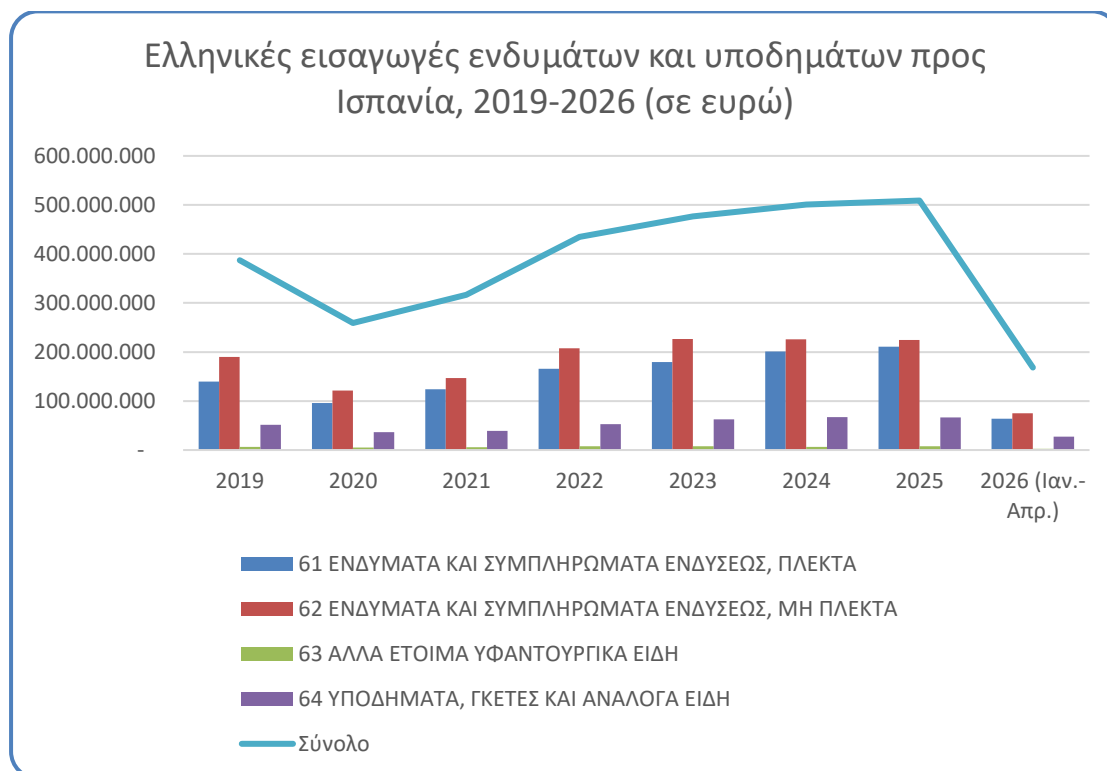

διάγραμμα βλέπουμε τις ελληνικές εισαγωγές από Ισπανία, με βάση τα ισπανικά στατιστικά στοιχεία (DataComex).

Γ1. Εισαγωγές Ελλάδας από Ισπανία

Πηγή: DataComex, Γενική Γραμματεία Εμπορίου, Επεξεργασία: Γραφείο ΟΕΥ Μαδρίτης
* 2026: Ιανουάριος – Απρίλιος

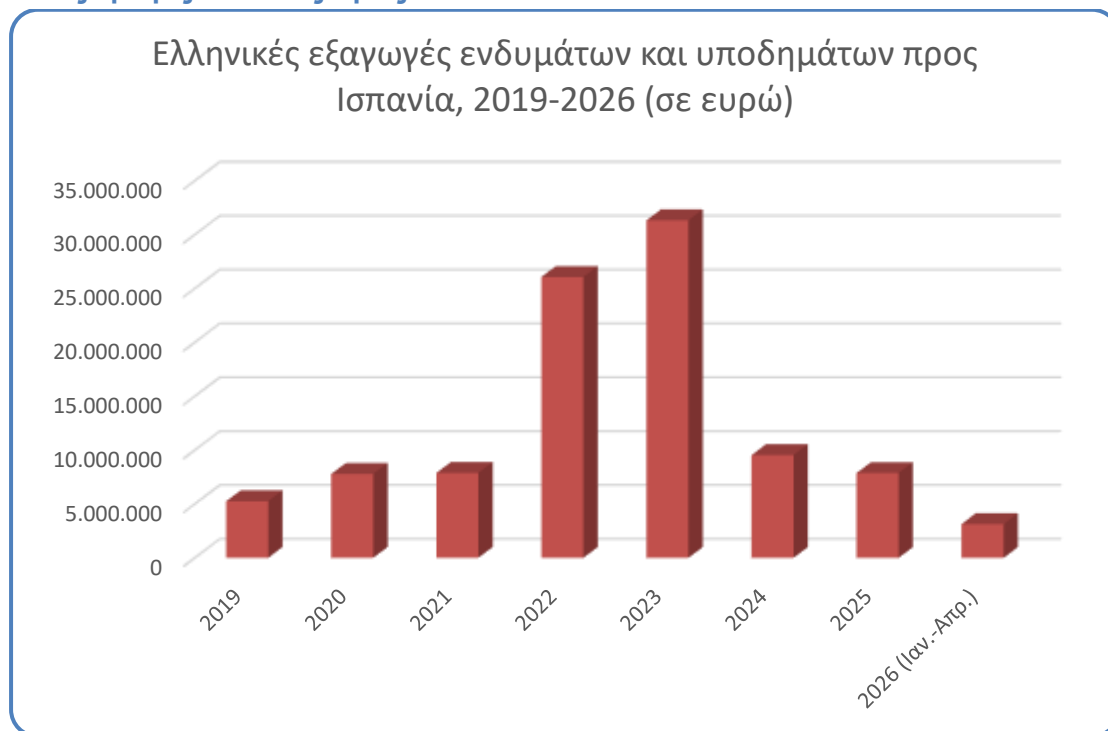

Πηγή: DataComex, Γενική Γραμματεία Εμπορίου, Επεξεργασία: Γραφείο ΟΕΥ Μαδρίτης
* 2026: Ιανουάριος - Απρίλιος

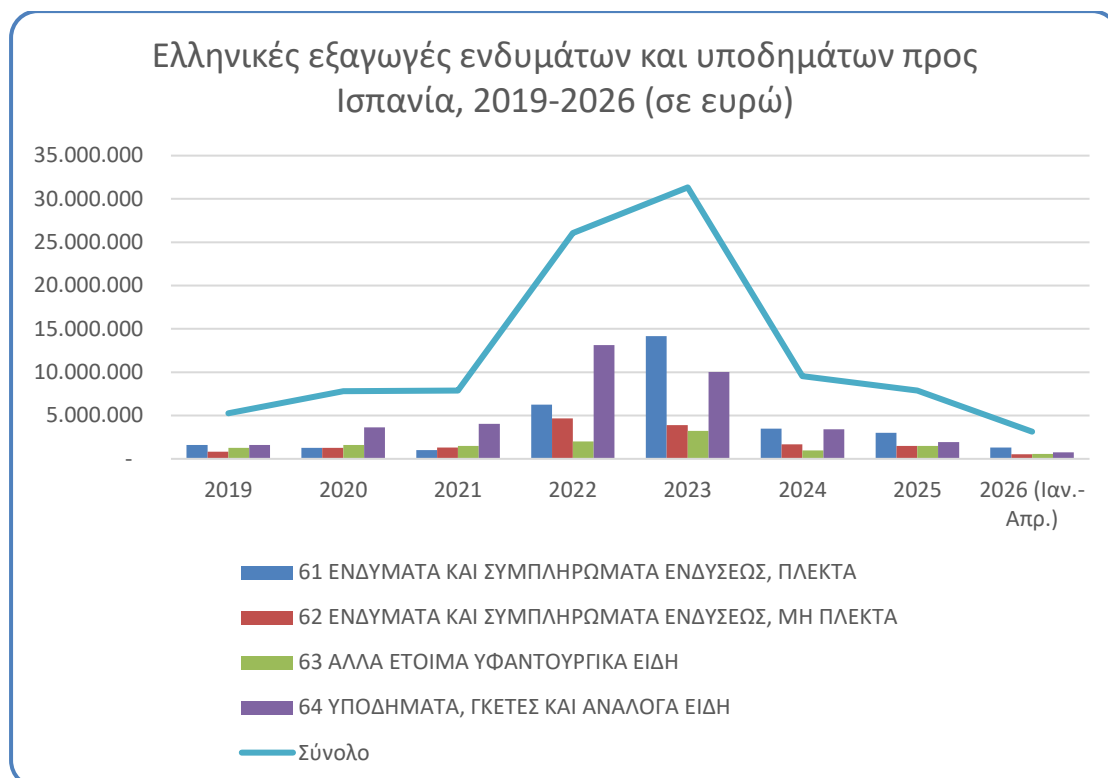

Αναλύοντας τα είδη μόδας που εισάγονται στην Ελλάδα από την Ισπανία, παρατηρούμε ότι για το 2025 η μεγάλη πλειονότητα αυτών αφορά τις κατηγορίες 61 και 62, ενδύματα πλεκτά και μη, 85,5% του συνόλου των εισαγωγών (41,4% και 44,1% αντίστοιχα). Κατά τη διάρκεια της πανδημίας, οι ελληνικές εισαγωγές προϊόντων μόδας από Ισπανία είχαν μειωθεί αισθητά κατά 33,1% το 2020 και κατά 18,2% το 2021 έναντι των επιπέδων του 2019, ενώ το 2022 σημειώθηκε εκτίναξη των ισπανικών εξαγωγών προς Ελλάδα, οι οποίες ανήλθαν στο συνολικό ποσό των 434,48 εκατ. ευρώ, με αύξηση της τάξεως του 37,2% σε σύγκριση με το 2021. Το 2023 οι ελληνικές εισαγωγές προϊόντων μόδας από Ισπανία ανήλθαν στο επίπεδο των 476,62 εκατ. ευρώ (αύξηση 9,7% έναντι του 2022). Το 2024 οι ελληνικές εισαγωγές αυτών των προϊόντων από Ισπανία ανήλθαν συνολικά στο επίπεδο των 500,53 εκατ. ευρώ (αύξηση 5% έναντι του 2023) και το 2025 οι ισπανικές εξαγωγές προς Ελλάδα έφθασαν τα 508,93 εκατ. ευρώ (αύξηση 1,7% έναντι του 2024). Το τετράμηνο 2026 οι ισπανικές εξαγωγές προς Ελλάδα ανήλθαν σε 168,31 εκατ. ευρώ.

Γ2. Εξαγωγές Ελλάδας προς Ισπανία

Πηγή: DataComex, Γενική Γραμματεία Εμπορίου, Επεξεργασία: Γραφείο ΟΕΥ Μαδρίτης
* 2026: Ιανουάριος - Απρίλιος

Πηγή: DataComex, Γενική Γραμματεία Εμπορίου, Επεξεργασία: Γραφείο ΟΕΥ Μαδρίτης
* 2026: Ιανουάριος - Απρίλιος

Με βάση τα ισπανικά στατιστικά στοιχεία (DataComex), οι ελληνικές εξαγωγές ειδών μόδας στη χώρα της Ιβηρικής παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον, αφού τα ποσά που εξάγονται είναι αξιοσημείωτα κατά τα τελευταία έτη. Το έτος 2020, οι ελληνικές εξαγωγές όχι μόνον δεν μειώθηκαν αλλά αντίθετα αυξήθηκαν κατά 48,2% έναντι του 2019 σύμφωνα με τα επίσημα ισπανικά στοιχεία, ανερχόμενες σε 7,79 εκατ. ευρώ έναντι 5,26 εκατ. ευρώ το 2019. Το 2021 οι ελληνικές εξαγωγές κατέγραψαν νέο μικρό άλμα στα 7,88 εκατ. ευρώ (+1,1% σε ετήσια βάση), ενώ το 2022 κυριολεκτικά εκτινάχθηκαν στα 26,06 εκατ. ευρώ (+230,6% έναντι του 2021) και το 2023 ανήλθαν στο πρωτόγνωρο επίπεδο των 31,33 εκατ. ευρώ (αύξηση 20,2% έναντι του 2022). Το 2024, οι ελληνικές εξαγωγές προϊόντων μόδας προς Ισπανία ανήλθαν στο επίπεδο των 9,54 εκατ. ευρώ (μείωση 69,6%) και το 2025 ανήλθαν στο επίπεδο των 7,87 εκατ. ευρώ (περαιτέρω ετήσια μείωση, της τάξεως του 17,5%). Οι βασικές κατηγορίες των ελληνικών εξαγωγών προς Ισπανία το 2025 είναι τα πλεκτά ενδύματα (2,99 εκατ. ευρώ και 38% του συνόλου) και τα υποδήματα (1,92 εκατ. ευρώ και 24,3% του συνόλου). Εκτιμάται ότι η ελληνική βιομηχανία μόδας έχει ξεκινήσει να καθιερώνεται στην ισπανική αγορά, αυξάνοντας το μικρό μερίδιό της τα τελευταία χρόνια, παρουσιάζοντας ωστόσο διακυμάνσεις. Το τετράμηνο 2026 οι ελληνικές εξαγωγές προϊόντων μόδας στην Ισπανία ανήλθαν σε 3,14 εκατ. ευρώ.

Αξίζει να σημειωθεί ότι τα ελληνικά στατιστικά στοιχεία (ΕΛ.ΣΤΑΤ.) παρουσιάζουν σημαντικές διαφορές από τα αντίστοιχα ισπανικά, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά τις ελληνικές εξαγωγές προς Ισπανία, εμφανίζοντας μία αισθητά καλύτερη εικόνα

για την παρουσία των ελληνικών προϊόντων μόδας στην ισπανική αγορά. Στους κατωτέρω δύο πίνακες παραθέτουμε τα σχετικά στοιχεία εισαγωγών-εξαγωγών για την περίοδο 2019-2025, με βάση τόσο τα ισπανικά (DataComex) όσο και τα ελληνικά (ΕΛ.ΣΤΑΤ.) στοιχεία.

Ισπανικά στοιχεία (DataComex)

ΙΣΠΑΝΙΚΕΣ ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΑΠΟ ΕΛΛΑΔΑ	61 ΕΝΔΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΑ ΕΝΔΥΣΕΩΣ, ΠΛΕΚΤΑ	62 ΕΝΔΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΑ ΕΝΔΥΣΕΩΣ, ΜΗ ΠΛΕΚΤΑ	63 ΑΛΛΑ ΕΤΟΙΜΑ ΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΙΔΗ	64 ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ, ΓΚΕΤΕΣ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΑ ΕΙΔΗ	Σύνολο
2019	1.597.935	806.567	1.257.272	1.596.459	5.258.232
2020	1.279.745	1.264.731	1.603.989	3.646.439	7.794.904
2021	1.023.718	1.309.432	1.506.302	4.043.929	7.883.380
2022	6.244.543	4.654.255	2.015.469	13.147.833	26.062.100
2023	14.169.685	3.889.040	3.228.827	10.044.359	31.331.911
2024	3.479.440	1.679.920	978.735	3.402.079	9.540.174
2025	2.990.587	1.492.215	1.475.294	1.917.025	7.875.122
ΙΣΠΑΝΙΚΕΣ ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΠΡΟΣ ΕΛΛΑΔΑ	61 ΕΝΔΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΑ ΕΝΔΥΣΕΩΣ, ΠΛΕΚΤΑ	62 ΕΝΔΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΑ ΕΝΔΥΣΕΩΣ, ΜΗ ΠΛΕΚΤΑ	63 ΑΛΛΑ ΕΤΟΙΜΑ ΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΙΔΗ	64 ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ, ΓΚΕΤΕΣ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΑ ΕΙΔΗ	Σύνολο
2019	139.379.744	189.978.594	6.260.139	51.232.824	386.851.302
2020	95.757.005	121.387.599	4.948.622	36.730.651	258.823.877
2021	124.264.379	147.054.756	5.919.325	39.350.617	316.589.078
2022	165.901.339	207.742.788	7.990.257	52.847.373	434.481.757
2023	179.544.835	226.425.233	7.895.980	62.756.135	476.622.182
2024	201.117.064	226.069.397	6.366.812	66.978.065	500.531.339
2025	210.665.136	224.472.750	7.538.492	66.252.748	508.929.125

Ελληνικά στοιχεία (ΕΛ.ΣΤΑΤ.)

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΠΡΟΣ ΙΣΠΑΝΙΑ	61 ΕΝΔΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΑ ΕΝΔΥΣΕΩΣ, ΠΛΕΚΤΑ	62 ΕΝΔΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΑ ΕΝΔΥΣΕΩΣ, ΜΗ ΠΛΕΚΤΑ	63 ΑΛΛΑ ΕΤΟΙΜΑ ΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΙΔΗ	64 ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ, ΓΚΕΤΕΣ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΑ ΕΙΔΗ	Σύνολο
2019	32.759.140	25.048.497	2.087.619	27.606.098	87.501.354
2020	19.767.086	16.282.508	6.406.460	18.486.107	60.942.161
2021	32.469.863	25.594.445	6.340.374	21.456.073	85.860.755
2022	32.469.170	25.895.804	6.228.320	24.688.935	89.282.229
2023	29.861.383	25.814.714	4.538.621	14.584.640	74.799.358
2024	20.044.358	29.744.849	1.827.800	8.662.783	60.279.790
2025	22.134.247	37.198.051	1.703.622	11.472.751	72.508.671
ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΑΠΟ ΙΣΠΑΝΙΑ	61 ΕΝΔΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΑ ΕΝΔΥΣΕΩΣ, ΠΛΕΚΤΑ	62 ΕΝΔΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΑ ΕΝΔΥΣΕΩΣ, ΜΗ ΠΛΕΚΤΑ	63 ΑΛΛΑ ΕΤΟΙΜΑ ΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΙΔΗ	64 ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ, ΓΚΕΤΕΣ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΑ ΕΙΔΗ	Σύνολο
2019	132.703.713	190.428.415	8.089.836	46.578.588	377.800.552
2020	82.386.473	108.368.416	6.897.372	31.208.760	228.861.021
2021	91.738.639	111.871.174	8.078.844	32.975.861	244.664.518
2022	164.722.954	217.684.254	9.722.556	42.545.173	434.674.937
2023	182.601.679	263.814.090	9.296.039	55.769.299	511.481.107
2024	193.178.145	258.608.982	9.332.516	72.738.943	533.858.586
2025	218.907.656	276.118.893	9.654.310	61.243.827	565.924.686

Δ. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΤΑΣΕΙΣ, ΤΡΕΧΟΥΣΕΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΟ 2027

Η μεταβολή των καταναλωτικών συνηθειών και των προτεραιοτήτων στις επιλογές αγορών ως αποτέλεσμα της πανδημίας κατά τη διετία 2020-2021 έφερε επανάσταση σε όλους τους τομείς του εμπορίου, οδηγώντας στην ψηφιοποίηση των επιχειρήσεων και τις διαδικτυακές αγορές, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά τον κλάδο ένδυσης - υπόδησης. Η παλαιότερη τάση πραγματοποίησης αγορών σχεδόν αποκλειστικά με φυσική επίσκεψη στα καταστήματα έχει αντιστραφεί, με τις διαδικτυακές πωλήσεις να αυξάνονται συνεχώς και με ταχείς ρυθμούς. Αυτό αποβαίνει σε όφελος μεγάλων κυρίως επιχειρηματικών Ομίλων του κλάδου, δεδομένου ότι η αύξηση του ηλεκτρονικού εμπορίου μειώνει τα λειτουργικά κόστη και δημιουργεί οικονομίες κλίμακος, κάτι το οποίο συμπεριλαμβάνεται ως στοιχείο στο στρατηγικό σχεδιασμό πολλών μεγάλων εταιρειών μόδας στην Ισπανία και αλλού. Οι μεγάλες εταιρείες του κλάδου μόδας προσβλέπουν σε αύξηση του μεριδίου των διαδικτυακών παραγγελιών με στόχο αυτές να αποτελούν περίπου το ένα τέταρτο του συνόλου. Αντιθέτως, τα παραδοσιακά καταστήματα που στηρίζονται αποκλειστικά στις αγορές μέσω επίσκεψης στο κατάστημα, εφ' όσον δεν είναι διατεθειμένα να δημιουργήσουν

υποδομές για πωλήσεις μέσω διαδικτύου, είναι υποχρεωμένα να εντοπίσουν άλλους τρόπους προσέλκυσης πελατών.

Σύμφωνα με στοιχεία του ισπανικού Παρατηρητηρίου Κλωστοϋφαντουργίας και Μόδας (Observatorio Textil y Moda) και της κλαδικής έκδοσης Modaes έτους 2024, το ηλεκτρονικό εμπόριο αντιπροσώπευε το 25,4% της συνολικής αγοράς μόδας στην Ισπανία, με πωλήσεις στα 6,03 δισ. ευρώ. Το 32,8% των ηλεκτρονικών πωλήσεων ειδών μόδας αναφέρεται σε υποδήματα, το 24,6% σε αξεσουάρ μόδας, το 23,1% σε ενδύματα και το 21,4% σε υφάσματα (στοιχεία 2024). Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία (2024), η διείσδυση του ηλεκτρονικού εμπορίου στον τομέα της μόδας φτάνει το 51,3% του πληθυσμού, με το 59% του γυναικείου πληθυσμού να πραγματοποιεί online αγορές ειδών μόδας και το αντίστοιχο ποσοστό στους άνδρες να ανέρχεται σε 43%. Η αξία των online πωλήσεων ειδών μόδας στην Ισπανία το 2024 ανήλθε σε 6,02 δισ. ευρώ όπως προαναφέρθηκε, έναντι 5,15 δισ. ευρώ το 2023, 4,68 δισ. ευρώ το 2022 και 4,67 δισ. ευρώ το 2021.

Σε ό,τι αφορά τις γενικότερες κλαδικές τάσεις, σύμφωνα με τα στοιχεία του Παρατηρητηρίου, το 2024 τα γυναικεία είδη αντιπροσώπευαν το 32% των πωλήσεων ειδών μόδας στην Ισπανία, τα ανδρικά το 33%, τα παιδικά το 17% και τα είδη σπιτιού το 18%. Το 2024, το 40% των πωλήσεων ειδών μόδας στην Ισπανία πραγματοποιήθηκε μέσω εξειδικευμένων καταστημάτων, το 26% μέσω υπεραγορών και καταστημάτων μεγάλων επιφανειών, το 17% μέσω outlets, το 9% μέσω καταστημάτων με ποικιλία μαρκών και το 8% μέσω μεγάλων λιανεμπορικών αλυσίδων. Το 48,8% των πωλήσεων ειδών μόδας στην Ισπανία λαμβάνει χώρα σε τρεις Αυτόνομες Κοινότητες: Την Μαδρίτη (17,5% το 2024), την Καταλονία (16,3%) και την Ανδαλουσία (15%), ενώ ακολουθεί η Βαλένθια (11,3%). Με βάση στοιχεία 2023 του Παρατηρητηρίου, το 10% του κύκλου εργασιών του χονδρεμπορικού κλάδου κλωστοϋφαντουργικών ειδών και ειδών μόδας αποτελείται από χονδρεμπόρους ειδών μόδας και το 90% αποτελείται από εμπόρους υφασμάτων, ενώ στο λιανεμπόριο ειδών μόδας τα αντίστοιχα ποσοστά επί του συνολικού κύκλου εργασιών είναι 80% για τα ενδύματα, 13% για τα υποδήματα και δερμάτινα είδη και 7% για υφάσματα και κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα. Το 2024, τα συνολικά σημεία πώλησης προϊόντων μόδας στην Ισπανία ανήλθαν σε 46.394, καταγράφοντας πτώση 0,4%, για πέμπτη συνεχή χρονιά.

Πέραν των διαδικτυακών πωλήσεων, η τεχνολογία είναι απαραίτητη και σε πτυχές επιχειρηματικής δραστηριότητας όπως η διαφήμιση, η οποία διενεργείται κατά βάση με τεχνολογικά μέσα και κυρίως μέσω των κοινωνικών δικτύων, τα οποία καθορίζουν σε μεγάλο βαθμό τις καταναλωτικές συνήθειες και τις τάσεις που επικρατούν στην αγορά. Επομένως, η επένδυση σε τέτοιας μορφής εταιρική παρουσίαση και διαφήμιση αποτελεί θεμελιώδες στοιχείο για την προσέλκυση νέων πελατών, ιδιαίτερα στη βιομηχανία μόδας. Παράλληλα, ιδιαίτερης σημασίας χρήζουν τα λεγόμενα "big data" και η ανάλυση αυτών, μέσω των

οποίων μπορεί να γίνει αναλυτική καταγραφή των καταναλωτικών αναγκών και να προβλεφθούν οι τάσεις της αγοράς, επιτρέποντας στις επιχειρήσεις να αντιδρούν ανάλογα. Όλα τα ανωτέρω στοιχεία αναπτύσσονται από τις επιχειρήσεις, λαμβάνοντας υπ' όψη ότι τα «έξυπνα» κινητά τηλέφωνα κερδίζουν διαρκώς ολοένα και μεγαλύτερη σημασία στην καθημερινότητα και στη λήψη αγοραστικών αποφάσεων του μέσου καταναλωτή. Σε αυτό το πλαίσιο, εξαιρετικά χρήσιμη είναι η ανάπτυξη ειδικών κινητών εφαρμογών που καθιστούν τις αγορές προϊόντων εύκολες και γρήγορες προς εξυπηρέτηση των καταναλωτών.

Παράλληλα, υπάρχει η τάση «ομαδοποίησης» εταιρειών, οι οποίες πωλούν τα προϊόντα τους, μέσω άλλων Ομίλων, όπως της Amazon, η οποία διαθέτει εξαιρετικά ισχυρή παρουσία στην Ισπανία, ή και άλλων μεγάλων διεθνών online πλατφορμών όπως οι Temu, AliExpress, Shein, Zalando, Shopify, AbanteCard, Centra, PrestaShop κ.α. Η εξέταση της αγοράς και των τάσεων που επικρατούν είναι ιδιαίτερα σημαντική για τη συγκεκριμένη απόφαση μίας εταιρείας να προχωρήσει σε αντίστοιχες συνεργασίες και φαίνεται να αποτελεί φαινόμενο το οποίο θα συνεχίσει να υφίσταται στο μέλλον.

Η κατάσταση σε επίπεδο εσωτερικής ισπανικής αγοράς συνεχίζει να χαρακτηρίζεται από έντονη αβεβαιότητα, με αρκετές μικρομεσαίες επιχειρήσεις του κλάδου κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων να αντιμετωπίζουν προβλήματα βιωσιμότητας. Σημαντική για την περαιτέρω ανάκαμψη του κλάδου μόδας και την περίοδο 2026/2027 στην Ισπανία εκτιμάται πως θα είναι η συμβολή του τουρισμού, δεδομένου πως συνεχίζουν να καταγράφονται ικανοποιητικά αποτελέσματα εισερχόμενης τουριστικής κίνησης, απολύτως συγκρίσιμα έως και ανώτερα των προ της πανδημίας επιπέδων, καταγράφοντας το 2024 και το 2025 ιστορικά υψηλά επίπεδα επισκέψεων τουριστών από το εξωτερικό και τουριστικών εσόδων, πλησιάζοντας το κατώφλι των 100 εκατ. ξένων επισκεπτών και επίπεδο εσόδων στα 135 δισ. ευρώ το 2025 και συνεχίζοντας να καταγράφει εξαιρετικές επιδόσεις το 2026. Η εν λόγω τάση ανάκαμψης της ισπανικής τουριστικής αγοράς συνιστά εξαιρετικά ενδιαφέρον στοιχείο για τις ελληνικές εξαγωγικές επιχειρήσεις που στέλνουν τα προϊόντα τους στην Ισπανία, δεδομένου ότι η πλειονότητα αυτών φαίνεται να αφορά ελαφρύ ρουχισμό και αξεσουάρ θερινών διακοπών και χρήσεων παραλίας.

Ε. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ, ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Η επανεκκίνηση των οικονομιών, ιδιαίτερα στο χώρο της μόδας, έχει ενισχύσει την παραγωγή και τις εξαγωγές του ισπανικού κλάδου ενδύματος και συμπληρώματος ένδυσης, ενώ παράλληλα, η πανδημία έχει επιφέρει ένα σύνολο αλλαγών στην αγορά ειδών μόδας, ενισχύοντας τη συμβολή του ηλεκτρονικού εμπορίου. Παράλληλα, η ευαισθητοποίηση των Ισπανών καταναλωτών για ζητήματα περιβάλλοντος, εργασιακών συνθηκών και άλλων βιώσιμων πρακτικών έχει μεταβάλλει τις πρακτικές των μεγάλων εταιρειών, οι

οποίες επιλέγουν ολοένα και περισσότερο να επενδύουν στη βιώσιμη παραγωγή, συνδυάζοντάς την με το επικρατούν παραδοσιακό μοντέλο της επίτευξης οικονομικών κλίμακας και εξοικονόμησης κόστους. Παρά την προσαρμογή των μεγάλων ισπανικών Ομίλων, ιδίως των εκπροσώπων της τάσης "fast fashion", η σταδιακά αυξανόμενη μεταστροφή των Ισπανών καταναλωτών προς περισσότερο ποιοτικά προϊόντα μόδας δεν επιβραδύνεται, αλλά αντιθέτως ενισχύεται περαιτέρω.

Σημαντική είναι η υιοθέτηση διαδικτυακών καναλιών παραγγελιών, με τις μικρότερες επιχειρήσεις να υστερούν στην υιοθέτηση τεχνολογίας έναντι των μεγαλύτερων. Αντίθετα, μικρότερες επιχειρήσεις προσανατολίζονται στην ηθική και περιβαλλοντικά φιλική πλευρά της παραγωγής, δημιουργώντας και πουλώντας ενδύματα και υποδήματα με οικολογικά υλικά, καθώς επίσης και προϊόντα για την παραγωγή των οποίων έχουν χρησιμοποιηθεί αποκλειστικά τοπικές πρώτες ύλες.

Οι ελληνικές εξαγωγές μόδας στην Ισπανία σημειώνουν αξιόλογη άνοδο τα τελευταία έτη, με ορισμένες διακυμάνσεις. Οι ελληνικές επιχειρήσεις, οι οποίες έχουν μακροχρόνια παρουσία στην ισπανική αγορά, διαθέτουν την απαραίτητη γνώση για τις εδώ τάσεις και προσαρμόζονται στις νέες συνθήκες που έχουν διαμορφωθεί στην ισπανική αγορά. Η πλειονότητα των ελληνικών επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην ισπανική αγορά διαθέτει καλοκαιρινά ρούχα και αξεσουάρ ένδυσης, τα οποία απευθύνονται κυρίως σε Ισπανούς και ξένους τουρίστες που επισκέπτονται τους πολυάριθμους θερινούς προορισμούς της χώρας, ηπειρωτικούς ή νησιωτικούς. Ορισμένες μάλιστα ελληνικές επιχειρήσεις έχουν ήδη πραγματοποιήσει βήματα εγκατάστασης και απ' ευθείας παρουσίας, αρκετά επιτυχημένης, στην εδώ αγορά.

Ιδιαίτερης σημασίας είτε για τη συνέχιση της παρουσίας είτε για την είσοδο στην αγορά της Ισπανίας, είναι η σταθερή συμμετοχή των ενδιαφερόμενων σε εμπορικές εκθέσεις και, ιδιαίτερα, στις διεθνείς εκθέσεις μόδας και αξεσουάρ ένδυσης **Momad και Bisutex** αντίστοιχα, οι οποίες πραγματοποιούνται ταυτόχρονα με την έκθεση κοσμημάτων Madridjoga δύο φορές το χρόνο (συνήθως Σεπτέμβριο και Φεβρουάριο εκάστου έτους, φέτος η δεύτερη έκδοση της Momad λαμβάνει χώρα στο τέλος Ιουλίου). Αρκετές από τις ελληνικές επιχειρήσεις, κυρίως στο σκέλος της Momad, οργανωμένες από τον Σύνδεσμο Επιχειρήσεων Πλεκτικής Ετοίμου Ενδύματος Ελλάδος (ΣΕΠΕΕ), τυγχάνουν υποστήριξης από την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας. Το Γραφείο μας είχε κατά το παρελθόν παγίως εισηγηθεί την διοργάνωση εθνικής συμμετοχής υπό την αιγίδα ελληνικού κρατικού φορέα προώθησης των εξαγωγών (Enterprise Greece), χωρίς ωστόσο να εισακουστεί.

ΣΤ. ΠΗΓΕΣ – ΧΡΗΣΙΜΟΙ ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ

Συνομοσπονδία Ισπανικών Επιχειρήσεων Μόδας **MODA ESPAÑA**:

<https://www.modaespana.org>

Ομοσπονδία Ισπανικών Επιχειρήσεων Παραγωγής Ενδυμάτων **FEDECON**:

<https://fedecon.es>

Εθνική Ένωση Λιανικού Εμπορίου Μόδας **ACOTEX**: <https://www.acotex.org>

Ισπανική Ένωση Δημιουργών Μόδας **ACME**: <https://creadores.org>

Ισπανική Ένωση Παραγωγών Δημιουργημάτων από Δέρμα **ASEFMA**:

<https://asefma.com>

Ισπανική Ένωση Γουνοποιών **SFA**: <http://spanishfurassociation.es>

Ένωση για τη Βιώσιμη Μόδα **AMSE**: <https://fashionunited.es>

Ιβηρική Ένωση Ανακύκλωσης Κλωστοϋφαντουργικών **ASIRTEX**:

<https://www.asirtex.org>

Επιχειρηματική Ένωση Παραγωγών και Πωλητών Ειδών Δώρου **REGALO FAMA**:

<https://www.regalofama.com>

Ισπανική Ένωση Εμπορικών Κέντρων και Πάρκων **AECC**:

<https://www.aedecc.com>

Παρατηρητήριο Κλωστοϋφαντουργίας και Μόδας (OBSERVATORIO DEL TEXTIL Y LA MODA): www.observatoriotextilmoda.es

Κλαδική έκδοση MODAES: www.modaes.com

Έκθεση ειδών ένδυσης MOMAD: <https://www.ifema.es/momad>

Έκθεση αξεσουάρ ένδυσης Bisutex: <https://www.ifema.es/bisutex>

Σύνταξη, επιμέλεια:

Παντελής Γκάσιος, Σύμβουλος ΟΕΥ Α', Χριστίνα Οικονόμου, Γραμματέας ΟΕΥ Β'